

17 kwietnia 2018 r.

Michał Skrzypczak

Pan Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do pisma Pana Ministra z dnia 4 kwietnia 2018 r. informującego o zamieszczeniu projektu ustawy *o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji* na stronach internetowych BIP ME oraz RCL, niniejszym przesyłam uwagi do w/w projektu.

Jako osoba aktywnie działająca od wielu lat w obszarze konsultingu energetycznego, świadzonego głównie na rzecz przedsiębiorstw przemysłowych, przedmiotem mojego szczególnego zainteresowania są propozycje regulacji dotyczące małych jednostek kogeneracji ($< 1 \text{ MW}_{el}$), które są zawarte w Rozdziale 4 (art. 23 – 28). W związku z powyższym chciałbym zwrócić uwagę Pana Ministra na następujące propozycje uregulowań prawnych (bądź ich braku) i wynikające z nich konsekwencje.

Zgodnie z art. 24 ust. 1, wniosek o dopuszczenie do systemu premii gwarantowanej składa wytwórca, którym jest – zgodnie z art. 2 pkt 45 – podmiot [...] wytwarzający energię elektryczną w jednostce kogeneracji [...]. Oznacza to, że aby wystąpić z wnioskiem o dopuszczenie do systemu oraz w następnej kolejności, zgodnie z art. 23, wystąpić o wypłatę premii gwarantowanej, należy być wytwórcą energii elektrycznej. O ile w przypadku tych podmiotów, określonych w art. 4 ust. 1, które już produkują energię elektryczną w funkcjonujących jednostkach (jednostki istniejące i zmodernizowane), zapis taki jest jak najbardziej właściwy i zrozumiały, o tyle w przypadku podmiotów dopiero zamierzających zainstalować i uruchomić małe jednostki kogeneracji (nowe małe jednostki kogeneracji) oznacza to, że inwestor musi najpierw przeprowadzić cały proces inwestycyjny i uruchomić produkcję energii elektrycznej (a co z tym związane – ponieść znaczące nakłady inwestycyjne), a dopiero później może wnioskować o dopuszczenie do systemu. Biorąc pod uwagę ograniczoną wielkość przydziału mocy zainstalowanej do objęcia wsparciem (art. 47 ust. 1 pkt 3) oznacza to, że inwestor zmuszony jest do podjęcia bardzo wysokiego ryzyka inwestycyjnego, biorąc pod uwagę, że może nie otrzymać wsparcia z tytułu wyczerpania się puli na dany rok (art. 24 ust. 6 pkt 3), pomimo spełnienia wszystkich wymagań ustawowych. Brak regulacji ustawowej co do sposobu rozdziału puli na dany rok pomiędzy nowe małe jednostki kogeneracyjne oznacza, że funkcjonować będzie zasada „kto pierwszy, ten lepszy”. Równocześnie brak jest regulacji gwarantującej, że wytwórca energii, który z tytułu wyczerpania się puli nie zostanie dopuszczony do systemu premii gwarantowanej w danym roku, otrzymuje ją automatycznie w roku kolejnym.

Podsumowując, propozycje regulacji ustawowych zawarte w art. 24 i art. 47 skutkują stworzeniem dla przedsiębiorców zainteresowanych inwestycją w małe źródła CHP obszaru wysokiego i trudno przewidywalnego ryzyka inwestycyjnego, szczególnie w przypadku, gdy na mocy delegacji ustawowej zawartej w art. 47 Minister właściwy do spraw energii określi relatywnie niską pulę mocy dla nowych

małych jednostek kogeneracji przy równoczesnym określeniu atrakcyjnego poziomu premii gwarantowanej. Określona wstępnie w dokumencie pt. „Ocena skutków regulacji” roczna pula mocy na nowe małe jednostki kogeneracyjne o wartości 50 MW wydaje się być wysoka, szczególnie w odniesieniu do aktualnie funkcjonującej mocy zainstalowanej w tych źródłach (OSR, Tabela 3), wynoszącej 64 MW, należy jednak mieć na uwadze, że do tej pory ten segment rynku praktycznie nie rozwijał się ze względu na krótki horyzont czasowy funkcjonowania wsparcia operacyjnego w postaci świadectw pochodzenia i jest w części oparty o jednostki zasilane paliwami odnawialnymi (biogazem). Jeżeli rzeczywisty poziom wsparcia w postaci premii gwarantowanej będzie zbliżony do poziomu przyjętego w założeniach (OSR, załącznik nr 2), znacznie przekraczającego aktualny obecny poziom cen praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii z wysokosprawnej kogeneracji gazowej, przy równoczesnej ustawowej gwarancji 15-letniego wsparcia, wg mojej oceny należy spodziewać się boomu inwestycyjnego w tym obszarze, a tym samym wystąpienia wspomnianych zagrożeń.

Należy równocześnie mieć na uwadze, że obszar wartości wsparcia w postaci premii gwarantowanej konieczny dla zachowania równowagi na rynku jest stosunkowo wąski i w praktyce występuje duże prawdopodobieństwo, że albo wsparcie będzie zbyt niskie, by pobudzić inwestycje o oczekiwanej wielkości w nowe moce w małych jednostkach, albo wsparcie będzie zbyt wysokie i wystąpi boom z negatywnymi tego konsekwencjami (wsparcie przekraczające społecznie akceptowane wartości dla niewielkiej, uprzywilejowanej grupy podmiotów).

Z poważaniem,

Michał Skrzypczak